

عنصر معنویت در معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی

مهسا معماریان فرد

استادیار دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

memarian@kntu.ac.ir

چکیده

مبانی منحصر به فرد زیباشناسی در معماری ایرانی-اسلامی از رموز ماندگاری و شکوفایی آن محسوب میشود به طوری که ریشه در فرهنگ و مذهب داشته و علاوه بر زیبایی ظاهری، دارای زیبایی درونی است. این نوع هنر معماری دارای ویژگیهای متمایزی از دیگر سبکها بوده و به همین دلیل جای بسی تامل و تحقیق را دارا می باشد. معماری اسلامی دارای سبک خاصی است که با نظم و تکرار موزون و هندسه چشم نوازی که دارد، نظر هر فردی را به خود جلب می کند. آرامش و سوق به سوی معنویت واحد، ارمغان معماری اسلامی برای روح انسان بوده که این در جایگاه خود، جلوه گاه روح وحدانیت پروردگار می شود. از این رو هدف اصلی این پژوهش، بررسی و شناسایی معنویت در معماری شهرسازی ایرانی - اسلامی است. روش این پژوهش توصیفی و تحلیلی می باشد و برای دستیابی به این هدف، گزیده ای از خصوصیات معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی در آثار بعد از اسلام از جنبه معنویت و نقش آن در شکوفایی معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی مورد بررسی و تاثیر این سبک از معماری بر روح انسان، مورد مطالعه قرار گرفته است. نتایج تحقیق حاکی از آنست که سبک معماری و شهرسازی ایرانی-اسلامی از دیدگاه معنویت، نقش موثری در تکامل و تعالی روح فرد مسلمان ایفا میکند به طوری که این دستاورد بیانگر لزوم تحقیق و تفحص در تقویت عامل ها و ویژگیهای بعد معنوی معماری معاصر می باشد.

واژگان کلیدی: شهرسازی ایرانی - اسلامی، معماری، معنویت، تفحص، روح انسان